

**«ՌԱՕ ՄԱՐՍ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**2020թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅՆ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

3

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

6

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

7

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

8

Ղրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

9

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

10

«ԳԼԳԲ ԱՌԻՄԻՏ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան, ՇՊՉՆ Ա. Լեվոնյանի 3- հինգ (37) 250 04 00 87
globeaudit@mail.ru, www.globeaudit.am

ԱՆՎԱՆ ԱՌԻՄԵՈՐԱԿԱՆ ԵՋՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «ՈԱՕ ՍԱՐՍ» ՓԲԸ-ի մասնակիցների

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՈԱՕ ՍԱՐՍ» ՓԲԸ-ի (Նկերություն) կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 ը դեկտեմբերի 2020թ. այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության անփոփոխ:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում (Նկերության ֆինանսական վիճակը 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀԱՍՍ ներ):

Կարծիքի եկամբ

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ ներ) համապատասխան Այդ ստանդարտներից չխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ սկարայրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» լրացնում: Մենք անկախ ենք (Նկերությունից) համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից նրապարտված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀՀԱՍՍ) կանոնագրքի և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն ՀՀԱՍՍ կանոնների Համոզված ենք որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

(Նկերության) ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀԱՍՍ ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության աներառելի է խաբարխության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից վերջ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հնկերությունը լուծարելու կամ Հնկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այրևտրանք:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով գերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Հնկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր

կարծիքը: Անր էզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր հզրակացության ամսաթիվը ձեռք
բերված ատղիտորական ասպացույցների վրա: Ասկայն, ասպագա դեպքերը կամ իրավիճակները
կարող են ստիպել Շնկերությանը դադարեցնել անընդհատության սկզբունքի կիրառումը:

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը
և բովանդակությունը, ներառյալ բազսահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական
հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ղեկավարությունը, ի բիվս այլ հարցերի հազորդակցում ենք ատղիտի առաջադրանքի պատեախորված
շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև ատղիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի,
ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի բերությունների մասին:

Դավիթ Հարությունյան
Գլխավոր տերեն
Սամվել Հովսեփյան
Ատղիտի ղեկավար
14 մայիս, 2021թ.

«ՌԱՕ ՄԱՐՄ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>ԿՊՊ դրամ</i>	<i>Ծանոթ.</i>	<i>31/12/20</i>	<i>31/12/19</i>
Ակտիվ			
Հիմնական միջոցներ	8	11,324,419	11,771,891
Ոչ նյութական ակտիվներ		117	166
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	9	4,103	4,960
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		11,328,639	11,779,017
Պաշարներ	10	54,401	60,117
Կանխավճարներ	11	277	63
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	11	40,873	35,968
Դրամական միջոցներ	12	154,513	15,267
Ավանդային միջոցներ	12	41,470	-
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	11	2,586	658
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		294,120	112,073
Ընդամենը ակտիվներ		11,622,759	11,891,090
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կանոնադրական կապիտալ	13	753,740	753,740
ՀՄ-ների և ոչ նյութական ակտ. վերազն. արժեքի աճ		10,266,714	10,079,729
Զբաղիված շահույթ		(2,205,601)	(2,035,912)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		8,814,853	8,797,557
Վարկեր և փոխառություններ	14	-	679,151
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	15	2,024,237	2,334,397
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		2,024,237	3,013,548
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	16	167,097	17,934
Այլ հարկերի և պարտ.վճարների գծով պարտավորություն	17	65,103	12,137
Աշխատավարձի և այլ կարճ. հատուց-ի գծով պարտ-թյուն	16	18,665	15,923
Պահուստներ	16	22,792	24,800
Վարկեր և փոխառություններ	14	510,042	9,171
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		783,699	79,985
Ընդամենը պարտավորություններ		2,807,936	3,093,533
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		11,622,759	11,891,090

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Արմեն Խաչատրյան

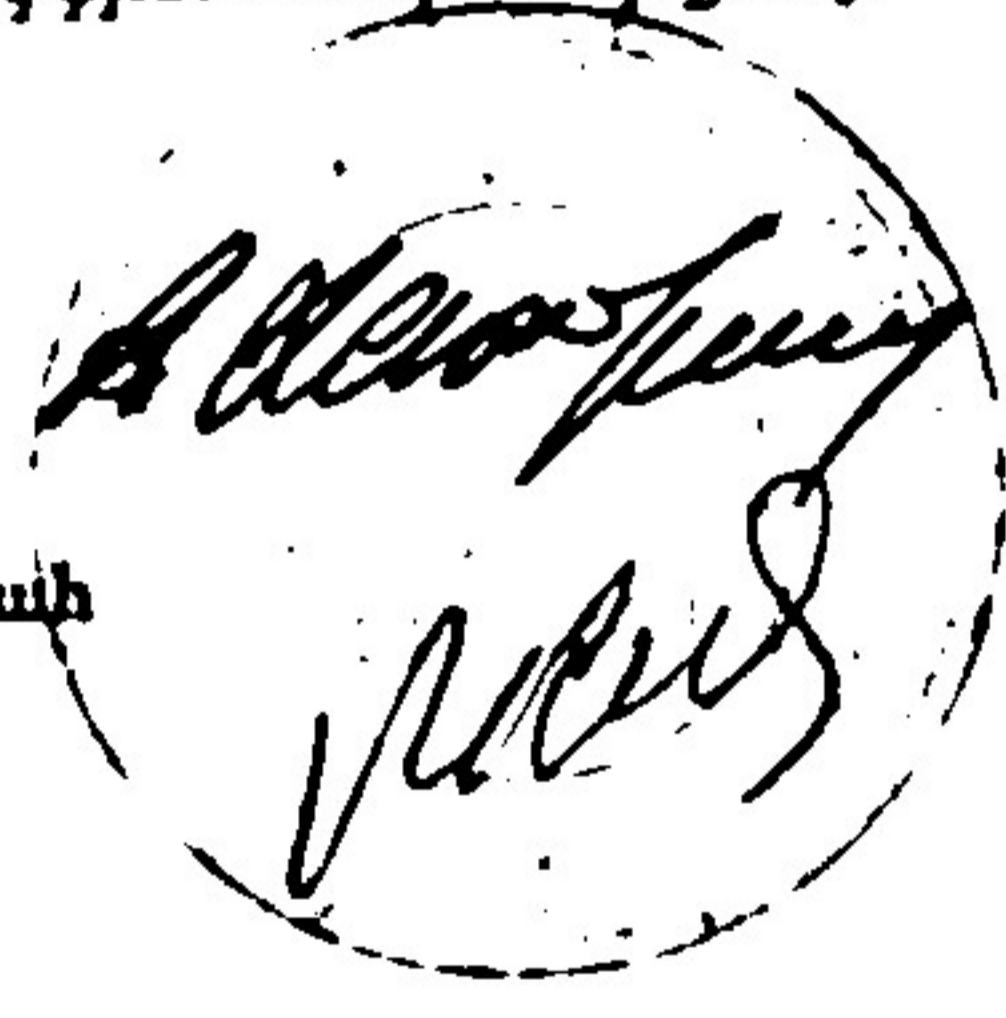
Սվետլանա Մանուչարյան

«ՌԱՕ ՄԱՐՄ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն
2020 ղեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

ՄԻԼիոն դրամ	Ծանոթ.	2020	2019
Հասույթ	18	407,839	406,968
Վաճառքի ինքնարժեք	18	(328,117)	(286,532)
Համախառն շահույթ		79,722	120,436
Այլ եկամուտներ	19	2,364	1,216
Իրացման ծախսեր	20	(1,920)	(1,916)
Վարչական ծախսեր	21	(163,887)	(157,544)
Այլ ծախսեր	19	(35,996)	(8,309)
Գործառնական շահույթ		(119,717)	(46,117)
Ֆինանսական ծախսեր		(9,305)	(13,674)
Այլ օգուտ (վնաս)	22	75,182	9,147
Շահույթ մինչև հարկումը		(53,840)	(50,644)
Շահույթահարկի գծով /ծախս/ փոխհատուցում	23	(39,846)	(19,548)
Ջուտ շահույթ		(93,686)	(70,192)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Հողվածներ, որոնք հետագայում չեն վերադասակարգվի շահույթին կամ վնասին		-	-
Հողվածներ, որոնք հետագայում կվերադասակարգվեն շահույթին կամ վնասին		-	-
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(93,686)	(70,192)

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Արմեն Խաչատրյան

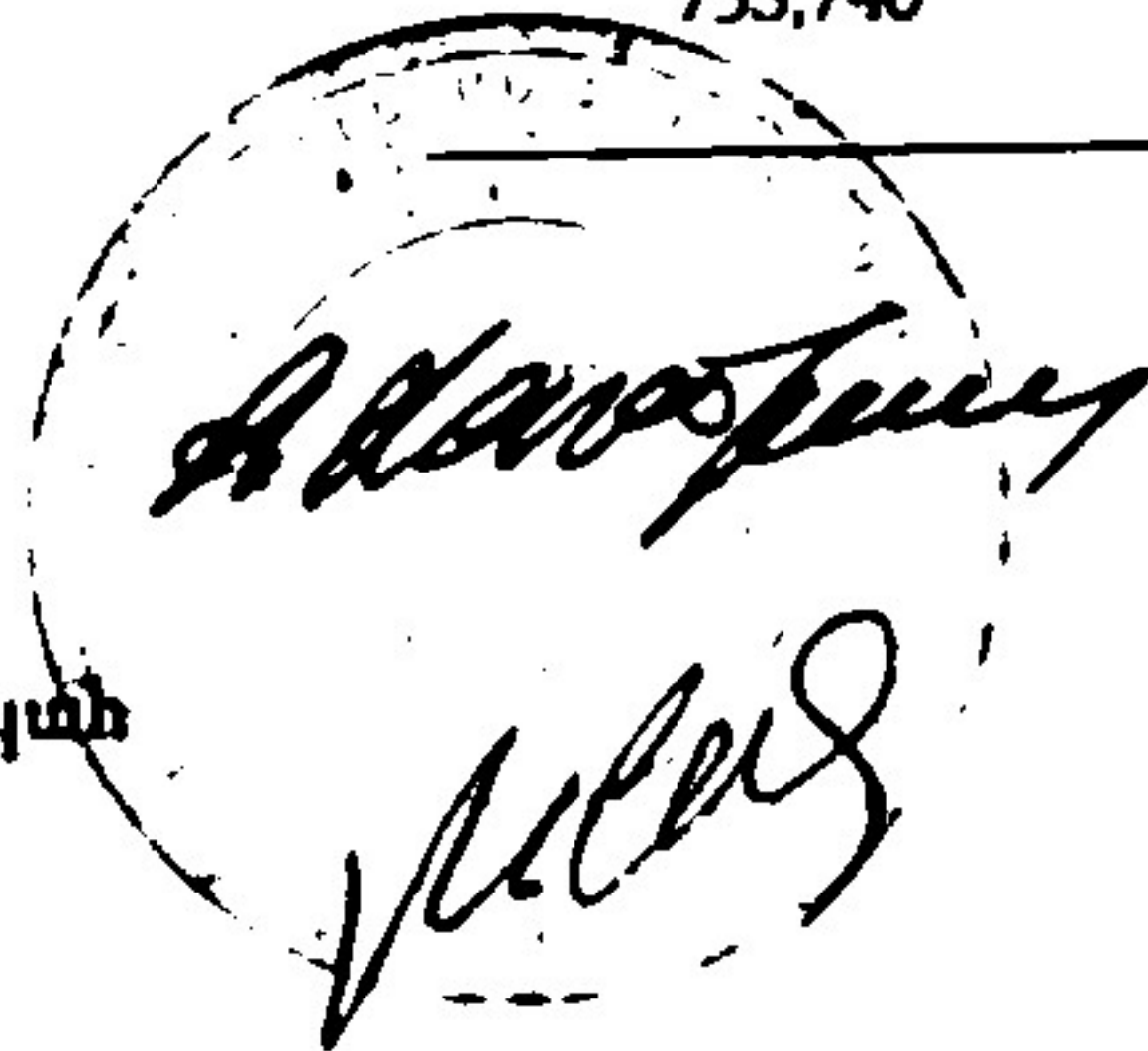
Սվետլանա Մանուչարյան

«ՌԱՕ ՄԱՐՄ» փակ բաժնետիրական ընկերություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար

ՄԾԾ դրամ	Ծանոթ	Կանոնադրական կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	ՀՄ-ների և ոչ նյութական ակտ. վերագն.արժեքի աճ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2018		753,740	(1,965,720)	10,050,128	8,838,148
Ջուտ շահույթ		-	(70,192)	-	(70,192)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	(70,192)	-	(70,192)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի		-	(70,192)	-	(70,192)
Շահաբաժին		-	-	-	-
Վերագնահատումից աճ		-	-	29,601	29,601
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019		753,740	(2,035,912)	10,079,729	8,797,557
Ջուտ շահույթ		-	(93,686)	-	(93,686)
Կուտակված շահույթ/վնասի ճշգրտում		-	(76,003)	-	(76,003)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկերի		-	(169,689)	-	(169,689)
Շահաբաժին		-	-	-	-
Վերագնահատումից աճ		-	-	186,985	186,985
Կանոնադրական կապիտալի ավելացում		-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020		753,740	(2,205,601)	10,266,714	8,814,853

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

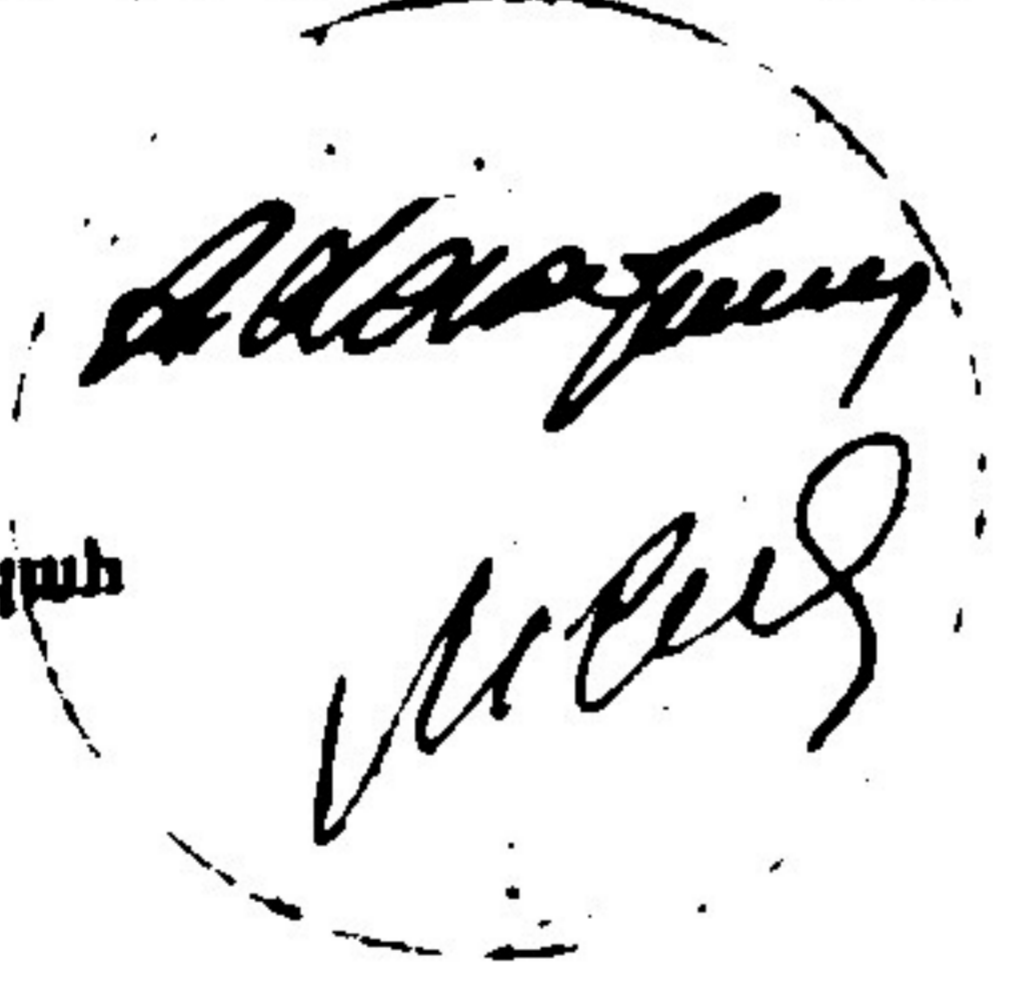
Արմեն Խաչատրյան

Սվետլանա Մանուչարյան

ԸՈՒ ղրամ	2020	2019
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
վաճառքներից	554,972	401,472
այլ գործունեությունից	69	1,001
սյուրերի, ապրանքների ձեռք բերումից	(30,437)	(25,639)
աշխատանքների, ծառայությունների ձեռք բերումից	(66,793)	(58,489)
վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց ահունից	(142,547)	(141,419)
այլ հարկեր, պարտադիր վճարներ	(121,570)	(154,543)
այլ	(607)	(472)
Գործառնական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր	193,087	21,911
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերումից	(647)	(261)
ներդրված ավանդներ	(40,000)	-
տոկոսների ստացումից	38	135
փոխառություններ տրամադրումից		11,877
Ներդրումային գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր	(40,609)	11,751
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
վարկերի և փոխառությունների ստացումից	-	37,000
վարկերի և փոխառությունների մարումից	(13,352)	(63,003)
շահաբաժինների վճարումից		-
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական գուտ հոսքեր	(13,352)	(26,003)
Ընդամենը դրամական միջոցների գուտ հոսքեր	139,126	7,659
արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	120	137
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվարի	15,267	7,451
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	154,513	15,267

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Արմեն Խաչատրյան

Սվետլանա Մանուչարյան

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

«ՌԱՕ ՄԱՐՍ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) գրանցված է ՀՀ ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրի կողմից 15.07.1994թ.-ին, գրանցման համար 290.140.00054, պետ. գրանցման վկայական 03Ա895221, ՀՎՀՀ՝ 01801249:

Ընկերության հիմնական գործունեությունն է.

- Էլեկտրոնային և էլեկտրատեխնիկական արտադրանքի մշակում,
- Գրասենյակային և այլ կահավորման իրերի արտադրություն,
- Վարձակալությամբ անշարժ գույքի տրամադրում:

Ընկերության մասնակիցների ցուցակը ներկայացված է ստորև՝

Մասնակիցներ

մասնաբաժին

ՌԴ Դաշնությունը ի դեմս պետական ունեցվածքի կառավարման դաշնային գործակալության	100%

Աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը 2020թ.-ին՝ 89 անձ է, իսկ 2019թ.-ին՝ 90 անձ:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Բաֆֆու 111:

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովն է, որն ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք: Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է տնօրենը:

2. ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության եշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

4.1. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով: Սովորաբար սկզբնական արժեքը հիմնված է ակտիվի դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

4.2. Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

ա) ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին մեկ հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Ընկերությունը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառույթի վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար:

դ) դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով ուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, ստացված տոկոսներն ու շահաբաժինները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր:

ե) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից:

Ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը: Երբ Հնկերությունը իր ֆինանսական հաշվետվություններում փոփոխում է հողվածների ներկայացումը կամ դասակարգումը, ապա վերադասակարգում է համադրելի գումարները, բացի այն դեպքերից, երբ վերադասակարգումն անիրագործելի է:

4.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի յուրաքանչյուր (հիմնական) բաղկացուցիչ (առանձնացնելի միավոր), որի սկզբնական արժեքը հիմնական միջոցի ամբողջ արժեքում էական է, կամ ունի տնտեսական օգուտների սպառման նշանակալիորեն տարբեր մոդել, կամ ունի նշանակալիորեն տարբեր օգտակար ծառայություն, հաշվառվում է որպես առանձին միավոր:

Հնկերությունը հիմնական միջոցի միավորի սկզբնավորման արժեքը բաշխում է ըստ դրա հիմնական բաղադրիչների: Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները առանձնացնելուց հետո հիմնական միջոցի միավորի մնացած մասը ևս հաշվառվում է որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ (հիմնական միջոցի միավորի մնացորդային հիմնական բաղադրիչ): Որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ առանձին հաշվառվում է նաև հիմնական միջոցի միավորի անսարքությունների առկայության վերաբերյալ կանոնավոր լայնածավալ ստուգումների իրականացման ծախսումները (արժեքը), ինչպես նաև հիմնական միջոցի միավորի կանոնավոր լայնածավալ կապիտալ վերանորոգումների ծախսումները (արժեքը):

Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները հիմնական միջոցի միավորի կազմում հաշվառվում են առանձին:

Հափումը ճանաչման պահին

Հիմնական միջոցի միավորը, որը կարող է ճանաչվել որպես ակտիվ, պետք է չափվի իր սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ անհապաղ վճարման գնի համարժեքն է: Երբ վճարումը վճարման նորմալ պայմաններով նախատեսված ժամկետից հետաձգվում է, անհապաղ վճարման գնի համարժեքի և ընդհանուր վճարումների տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս՝ հետաձգված ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ էթե նշված տոկոսային ծախսումը կապիտալացվում է:

Սկզբնական արժեքի տարրերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային գեղջերը և արտոնությունները հանվում են:

Կազմակերպությունը հիմնական միջոցի միավորը, որի իրական արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, պետք է չափի վերագնահատված գումարով, որն իրենից ներկայացնում է դրա իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Վերագնահատումները պետք է կատարվեն բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի հաշվեկշռային արժեքը էականորեն չտարբերվի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ իրական արժեքից: Եթե հիմնական միջոցի միավորը

վերագնահատվում է հիմնական միջոցի ամբողջ դասը, որին սլատկանում է այդ ակտիվը, պետք է վերագնահատվի:

Եթե ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը պետք է ճանաչվի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և կուտակվի սեփական կապիտալի վերագնահատումից արժեքի աճի հոդվածում: Այնուամենայնիվ, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվների նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, այն պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում՝ այն չափով, որով նախապես նվազումը ճանաչվել էր շահույթում կամ վնասում: Եթե ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, նվազումը պետք է ճանաչվի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում այն գումարի չափով, որը չի գերազանցում այդ ակտիվների գծով վերագնահատումից արժեքի աճի առկա կրեդիտային մնացորդը: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված նվազումը պակասեցնում է սեփական կապիտալի վերագնահատումից արժեքի աճի հոդվածում կուտակված գումարը:

Չափումը ճանաչումից հետո

Հիմնական միջոցի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները.

- ա) Ընկերության կողմից ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը,
- բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը,
- գ) տեխնիկական հնացածությունը,
- դ) հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Ընկերությունը հիմնական միջոցների խմբերի նկատմամբ կիրառում է հետևյալ օգտակար ծառայությունները.

Շենքեր, շինություններ	20 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	20 տարի
Կառուցվածքներ	20 տարի
Մեքենաներ, սարքավորումներ	5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5 տարի
Արտադրական և տնտեսական գույք	5 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	1 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	5-8 տարի

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է՝ ղեկավարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ ՖՀՄՍ 5-ի համաձայն որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու (կամ որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու) և ակտիվն ապաճանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարը իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հետագա ծախսումները

Հիմնական միջոցի միավորին վերաբերող հետագա ծախսումներն ավելացվում են դրա հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե այդ ծախսումները բավարարում են ճանաչման

չափանիշները: Մասնավորապես, հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր մասի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի մի մասի պարբերաբար փոխարինման ծախսումները ավելացվում է հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում է): Հիմնական միջոցների փոխարինվող մասերը ենթակա են սպաճանաչման: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները) չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

Ապաճանաչում

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ապաճանաչվի, երբ՝

ա) այն օտարվում է, կամ

բ) ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

4.4. Ոչ նյութական ակտիվներ

Հետազոտության փուլ

Հետազոտությունից (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվները չեն ճանաչվում: Հետազոտության (կամ ներքին նախագծի հետազոտության փուլի) ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ներստեղծված գոտվիլը չպետք է ճանաչվի որպես ակտիվ:

Ներստեղծված մակնիշները, հրապարակումների անունները, հաճախորդների ցուցակները և ըստ էության նմանատիպ միավորները չպետք է ճանաչվեն որպես ոչ նյութական ակտիվներ:

Մշակման փուլ

Մշակումից (կամ ծրագրի մշակման փուլից) առաջացող ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ Հնկերությունը կարող է ցուցադրել ստորև բերվածն ամբողջությամբ՝

ա) ոչ նյութական ակտիվը այնպիսի ավարտուն վիճակի հասցնելու տեխնիկական իրագործելիությունը, որ այն մատչելի լինի օգտագործման կամ վաճառքի համար,

բ) ոչ նյութական ակտիվը ավարտին հասցնելու և այն օգտագործելու կամ վաճառելու իր մտադրությունը,

գ) ոչ նյութական ակտիվը օգտագործելու կամ վաճառելու իր կարողությունը,

դ) այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվն առաջացնելու հնարավոր ապագա տնտեսական օգուտներ: Ի թիվս այլոց, Հնկերությունը պետք է ցուցադրի ոչ նյութական ակտիվի միջոցով ստեղծվող արդյունքի կամ հենց այդ ոչ նյութական ակտիվի համար շուկայի առկայությունը, կամ, եթե ակտիվը օգտագործվելու է Հնկերության ներսում, ապա ոչ նյութական ակտիվի օգտակարությունը,

ե) մշակումն ավարտին հասցնելու և ոչ նյութական ակտիվն օգտագործելու կամ վաճառելու համար անհրաժեշտ համապատասխան տեխնիկական, ֆինանսական և այլ միջոցների առկայությունը,

զ) ոչ նյութական ակտիվին մշակման ընթացքում վերագրելի ծախսումները արժանահավատորեն չափելու իր կարողությունը:

Չափումը ճանաչման պահին

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է

(ա) դրա գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերն ու գնման չփոխհատուցվող հարկերը առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հասնելուց հետո,

(բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները)՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան պետք է հաշվարկվի այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար՝ հետևյալ օգտակար ծառայությունից էլնելով.

- Համակարգչային ծրագիր 10 տարի
- Լիցենզիաներ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունքի ժամկետում

Ոչ նյութական ակտիվի մնացորդային արժեքը գնահատվում է զրո, իսկ ամորտիզացիայի հաշվարկման կիրառվող մեթոդն է գծային մեթոդը:

4.5. Ակտիվների արժեզրկում

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Ընկերությունը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Ընկերությունը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

Արժեզրկումից կորուստ

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը այն և միայն այն դեպքում, եթե ակտիվի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, քան դրա հաշվեկշռային արժեքը: Այդ նվազումն իրենից ներկայացնում է արժեզրկումից կորուստ:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից ցանկացած կորուստ դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Արժեզրկումից կորուստի ճանաչումից հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձում

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձմանը վերագրելի ակտիվի ավելացած հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից կորուստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը ճանաչելուց հետո ապագա ժամանակաշրջանների համար ակտիվի գծով մաշվածության (ամորտիզացիայի) հաշվեգրումը ճշգրտվում է՝ ակտիվի վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և մնացորդային արժեքի (եթե այդպիսին գոյություն ունի) տարբերությունը նրա մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու նպատակով:

4.6. Պաշարներ

Սկզբնական չափում

Սկզբնական ճանաչման պահին պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով):

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը և հարկերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են Հնկերությանը ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Պաշարների վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա սյարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (վերամշակելու) ընթացքում:

Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները վերամշակման ծախսումների վրա բաշխվում են՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից: Յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը չի ավելանում ցածր արտադրողականության կամ արտադրության պարապուրդի հետևանքով: Զբաղված վերադիր ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Արտադրության ծավալների անսովոր բարձր լինելու ժամանակաշրջաններում յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը նվազեցվում է այնպես, որ պաշարները չչափվեն ինքնարժեքից բարձր:

Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունների փաստացի օգտագործման հիման վրա:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ այլ ծախսումները ներառվում են միայն այն չափով, որ չափով դրանք կատարվել են՝ պաշարները ներկա գտնվելու վայր և պատշաճ վիճակի բերելու համար:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չներառվող և դրանց կատարման ժամանակաշրջանում ծախս ճանաչվող ծախսումների օրինակներ են՝

ա) գերնորմատիվային ծախսումները՝ կապված նյութերի, աշխատուժի և արտադրական այլ ծախսումների գերաձախսի հետ.

բ) պահպանման ծախսումները, բացառությամբ եթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության գործընթացում՝ նախքան հաջորդ արտադրական փուլին անցնելը.

գ) վարչական վերադիր ծախսումները, որոնք կապված չեն պաշարները ներկա գտնվելու վայր հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

դ) վաճառքի ծախսումները:

Երբ պաշարները ձեռք են բերվում հետաձգված մարման ժամկետով, ապա վճարման նորմալ պայմաններում ձեռքբերման գնի և վճարված գումարի տարբերությունը, ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս ֆինանսավորման ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Պաշարների ինքնարժեքում փոխառության ծախսումների՝ կապիտալացման մոտեցումները ներկայացված են համապատասխան բաժնում:

Ինքնարժեքի չափման մեխանիզմները

Պաշարների ինքնարժեքի չափման մեխանիզմները՝ ստանդարտ ծախսումների մեթոդը կամ մանրածախ մեթոդը, կարող են օգտագործվել նպատակահարմարությունից ելնելով, եթե արդյունքները մոտավորապես հավասար են ինքնարժեքին:

Ստանդարտ ծախսումները հաշվի են առնում հումքի և նյութերի, աշխատուժի, արդյունավետության և հզորության նորմալ մակարդակը: Դրանք սյարբերաբար վերլուծվում են և, անհրաժեշտության դեպքում, վերանայվում են՝ արդի պայմաններից ելնելով:

Ինքնարժեքի բանաձևեր

Փոխադարձ փոխարկելի չիանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ նախագծերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը հաշվարկվում է կոնկրետ արտադրանքի ինքնարժեքի որոշման ճանապարհով:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է միջին կշռված արժեքով:

Հետագա չափում

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը իջեցվում է մինչև իրացման գուտ արժեքի մակարդակ՝ ըստ տեսակների հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Պաշարների ինքնարժեքի ցանկացած իջեցման գումար՝ մինչև իրացման գուտ արժեք, և պաշարների բոլոր կորուստները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ կատարվել է ինքնարժեքի իջեցումը կամ առաջացել է կորուստը:

Պաշարների ցանկացած իջեցման գումարի ցանկացած վերականգնման գումար, որը առաջացել է իրացման գուտ արժեքի աճից, ճանաչվում են որպես պաշարների՝ ծախս ճանաչված գումարի նվազեցում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ տեղի է ունեցել վերականգնումը:

Ոչ իրացվելի պաշարները դուրս են գրվում իրենց հաշվեկշռային արժեքով: Ոչ իրացվելի են այն պաշարները, որոնք չեն իրացվել կամ օգտագործվել հաշվեկշռում հաշվառելուց 12 ամսվա ընթացքում և որոնք հավանական է, որ որևէ այլ ձևով չեն օգտագործվի՝ կապված դրանց բարոյական հնացման, որակի վատացման և այլ պատճառներով:

4.7. Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչում

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով: Այլ բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով՝ հաշվի առած գործարքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքը լավագույնս ներկայացվում է գործարքի գնով: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ շահույթը կամ վնասը գրանցվում է միայն այն ժամանակ, երբ կա իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերություն, որը կարող է բացահայտվել միևնույն գործիքում դիտարկելի շուկայական այլ գործարքներով կամ գնահատման մեթոդով, որի մուտքային տվյալները ներառում են միայն դիտարկելի շուկայական տվյալները:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Չափման կատեգորիաներ

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները՝ օգտագործելով հետևյալ չափման կատեգորիաները. չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամուտի միջոցով և չափվում են անորտիզացված արժեքով: Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն ու հետագա չափումը կախված է (i) ակտիվների պորտֆելի կառավարման համար Ընկերության բիզնես մոդելից, և (ii) ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերից:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Բիզնես մոդել

Բիզնես մոդելը այն եղանակն է, որն օգտագործելով Ընկերությունը կառավարում է ակտիվները՝ դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու համար, արդյոք Ընկերության նպատակն է. (i) ակտիվներից միայն պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման համար») կամ (ii) պայմանագրային դրամական հոսքերի և ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի և վաճառքի համար»), կամ, եթե կիրառելի չէ ոչ (i) կետը և ոչ էլ (ii) կետը, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «այլ» բիզնես մոդելների մաս և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. դրամական հոսքերի հատկանիշներ

Եթե բիզնես մոդելը նախատեսում է ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման և վաճառքի համար, Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք դրամական հոսքերը ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարումներ:

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգում

Ֆինանսական գործիքները վերադասակարգվում են միայն այն դեպքում, երբ ամբողջությամբ փոփոխվում է այդ պորտֆելի կառավարման բիզնես մոդելը: Վերադասակարգումը իրականացվում է առաջընթաց՝ բիզնես մոդելի փոփոխությունից հետո առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում-ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստ

Ելնելով կանխատեսումներից, Ընկերությունը հաշվարկում է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքների հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ընկերությունը չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները և ճանաչում յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվների համար պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը արտացոլում է (i) անաչառ և կշռադատված հավանական գումարը, հաշվի առնելով հնարավոր արդյունքների տիրույթը, (ii) դրամի արժեքը ժամանակի մեջ և (iii) բոլոր հիմնավոր և հաստատված տեղեկատվությունը անցյալի իրադարձությունների վերաբերյալ, ներկա պայմանները և ակնկալվող ապագա տնտեսական պայմանները՝ հասանելի հաշվետու ամսաթվին՝ առանց անհարկի ծախսերի կամ ջանքերի:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները ներկայացվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ հանած ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների ամորտիզացված արժեքի փոփոխությունները, առանց ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստի, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունները արտացոլվում են այլ համապարփակ եկամտում՝ «այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներից եկամուտները՝ հանած ծախսերը» հոդվածում:

Ընկերությունը կիրառում է արժեզրկման համար «եռաստիճան» մոդել՝ հիմնվելով սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային հատկանիշների փոփոխությունների վրա: Ֆինանսական գործիքը, որը սկզբնական ճանաչման պահին չի համարվում արժեզրկված, դասակարգվում է դաս 1-ում: Դաս 1-ի ֆինանսական ակտիվների համար ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են մի գումարով, որն հավասար է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարին, որը կարող է առաջանալ դեֆոլտի պատճառով, որն կարող է տեղի ունենալ 12 ամսվա ընթացքում կամ մինչև պայմանագրի համաձայն մարման ժամկետը, եթե այն ավելի կարճ է («12 ամսվա ակնկալվող պարտքային կորուստներ»): Եթե Ընկերությունը նույնականացնում է պարտքային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչման պահից, ապա ակտիվը փոխանցվում է 2-րդ դաս, և տվյալ ակտիվի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են ողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա, այսինքն, մինչև պայմանագրի համաձայն մարման ժամկետը, սակայն հաշվի առնելով ստացված կանխավճարները, եթե այն նախատեսված է («ամբողջ ժամկետի համար ակնկալվող պարտքային կորուստներ»): Եթե Ընկերությունը որոշում է, որ ֆինանսական ակտիվը արժեզրկված է, ապա ակտիվը փոխանցվում է Դաս 3 և ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են որպես ակնկալվող պարտքային կորուստներ ամբողջ ժամկետում:

Ֆինանսական ակտիվների դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դուրս են գրվում, երբ Ընկերությունը սպառել է դրանց հավաքագրելու բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ այդպիսի ակտիվների փոխհատուցման հետ կապված ակնկալիքները անհիմն են: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ապաճանաչում: Ընկերությունը կարող է դուրս գրել ֆինանսական ակտիվները, չնայած այդ գումարների վերականգնման (ստացման) համար կիրառվում են հարկադրման միջոցներ, բայց ողջամիտ ակնկալիքներ չկան:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչում

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ. (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Ընկերությունը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i)

փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու պարզևատրումները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Վերահսկողությունը համարվում է պահպանված, եթե մյուս կողմը գործնականում չի կարող ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չփոխկապակցված երրորդ կողմի՝ առանց վաճառքի վրա լրացուցիչ սահմանափակումներ դնելու անհրաժեշտության:

Արևտրական դեբիտորական պարտքեր

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գեղջման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է գեղջված արժեքով:

Տրված փոխառություններ

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով տրված ժամկետային փոխառության գեղջումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (վնասը) ճանաչվում է

- սեփական կապիտալում, եթե ֆինանսական ակտիվը մասնակիցների ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և
- շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական ակտիվը այլ կողմերի գծով է:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները դրամարկղում դրամական միջոցներն են և ցպահանջ ավանդները: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Որպեսզի ներդրումները որակվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար, ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ՝ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, կազմում են Ընկերության դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը և, որպես բաղադրիչ, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներառվում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

4.8. Բաժնային գործիքներ

Որպես պարտավորություն կամ սեփական կապիտալ դասակարգումը Ընկերության կողմից թողարկված պարտքային և բաժնային գործիքները դասակարգվում են կա՛մ որպես ֆինանսական պարտավորություններ, կա՛մ էլ որպես սեփական կապիտալ՝ պայմանագրային համաձայնության բովանդակությանը և ֆինանսական պարտավորության ու բաժնային գործիքի սահմանումներին համապատասխան:

Բաժնային գործիքը պայմանագիր է, որը հավաստում է կազմակերպության՝ բոլոր պարտավորությունները հանելուց հետո մնացած ակտիվների բաժնի նկատմամբ իրավունք: Ընկերության կողմից թողարկված բաժնային գործիքները ճանաչվում են ստացված մուտքերի հիման վրա՝ հանած թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Ընկերության սեփական բաժնային գործիքների հետզևումը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ որպես վերջինիս նվազեցում: Ընկերության սեփական բաժնային գործիքների գնման, վաճառքի, թողարկման կամ մարման գծով շահույթում կամ վնասում որևէ օգուտ կամ կորուստ չի ճանաչվում:

4.9. Ֆինանսական պարտավորություններ

Ճանաչում

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապաճանաչում

Ընկերությունը ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչում է, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված կամ վճարվելիք հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակությունը հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) հաշվառվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Ֆինանսական պարտավորությունների չափման խմբեր

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, բացառությամբ՝ (i) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների, և (ii) ֆինանսական երաշխիքային պայմանագրերի և վարկերի տրամադրման պարտավորությունների:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Սկզբնական ճանաչման պահին կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով (սկզբնական հաշվում նշված գումարով), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ զեղչման ազդեցությունը զգալի է: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Ստացված վարկը և փոխառությունը սկզբնապես չափվում է իր իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով ստացված ժամկետային փոխառության զեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած գուտ արդյունքը (օգուտը) ճանաչվում է

- որպես սեփական կապիտալի այլ տարր, եթե ֆինանսական պարտավորությունը մասնակիցների ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և
- շահույթում կամ վնասում, եթե ֆինանսական պարտավորությունը այլ կողմերի գծով է:

Սկզբնական չափումից հետո ստացված վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.10. Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որոնք ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չզեղչված գումարը, Ընկերությունը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ՖՀՄՍ-ներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, պաշարների, հիմնական միջոցների դեպքում):

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ տարեկան արձակուրդը՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակությունը)՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Ընկերությունը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որը Ընկերությունը ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք: Ընդ որում այդ հաշվարկներում ներառվում է նաև պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների մասը:

4.11. Ֆինանսական վարձակալություն-որպես վարձակալ

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական վարձակալություն, երբ վարձակալության պայմաններով սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտներն փոխանցվում են վարձակալին: Մյուս բոլոր վարձակալությունները դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն:

Վարձակալության ժամկետի մեկնարկի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում վարձակալը (Ընկերությունը) ֆինանսական վարձակալությունը ճանաչում է որպես ակտիվ և պարտավորություն՝ վարձակալված գույքի իրական արժեքին հավասար գումարով կամ նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքով, եթե վերջինս ավելի ցածր է, ընդ որում՝ դրանցից յուրաքանչյուրը որոշվում է վարձակալության սկզբի դրությամբ:

Նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքի հաշվարկման ժամանակ գեղջման դրույք է հանդիսանում վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այն հնարավոր է որոշել, իսկ եթե ոչ՝ ապա օգտագործվում է վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը: Վարձակալի ցանկացած սկզբնավորման ուղղակի ծախսում ավելացվում է որպես ակտիվ ճանաչված գումարին:

Նվազագույն վարձավճարները բաշխվում են ֆինանսական վճարի և չվճարված պարտավորության նվազեցման միջև: Ֆինանսական վճարը վարձակալության ժամկետի ընթացքում ըստ ժամանակաշրջանների բաշխվում է այնպես, որպեսզի ստացվի հաստատուն պարբերական տոկոսադրույք յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի պարտավորության մնացորդի նկատմամբ: Պայմանական ռենտաները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք կատարվում են:

Եթե չկա խելամիտ համոզվածություն, որ վարձակալը վարձակալության ժամկետի ավարտին ձեռք է բերելու սեփականության իրավունքը, ապա ակտիվն ամբողջովին ամորտիզացվում է հետևյալ երկու ժամկետներից առավել կարճի ընթացքում՝ վարձակալության ժամկետի կամ օգտակար ծառայության ժամկետի:

Ֆինանսական վարձակալությունը առաջացնում է մաշվածության ծախսումներ՝ մաշվող (ամորտիզացվող) ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական ծախսեր՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար: Վարձակալված մաշվող ակտիվների մաշվածության հաշվարկման քաղաքականությունը համապատասխանում է սեփական ակտիվների մաշվածության հաշվարկման քաղաքականությանը:

4.12. Գործառնական վարձակալություն-որպես վարձակալ

Գործառնական վարձակալության տրված (ստացված) ակտիվները ճանաչվում են վարձատուի հաշվեկշռում:

Որպես վարձակալ, գործառնական վարձակալության գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են որպես ծախս կամ ծախսում գծային հիմունքով, եթե մեկ այլ սխտեմատիկ հիմունք ավելի լավ չի ներկայացնում ակտիվի օգտագործումից օգուտների ստացման ժամանակային գրաֆիկը:

4.13. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք. և

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Չափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Ջեղչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Ջեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

4.14. Հասույթ

Չափում

Հասույթը ճանաչվում է գործարքի գնով: Գործարքի գինը այն հատուցման չափն է, որը Ընկերությունը ակնկալում է ստանալ հաճախորդին խոստացված ապրանքների կամ ծառայությունների նկատմամբ վերահսկողություն փոխանցման դիմաց, բացառությամբ երրորդ անձանց անունից հավաքագրված գումարների:

Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) Ընկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը.

բ) Ընկերությունը չի պահպանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն, որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից, և ո՛չ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն.

ե) գործարքի հետ կապված կատարված կամ կատարվելիք ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Սովորաբար սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների փոխանցումը գնորդին համընկնում է սեփականության իրավունքի կամ տիրապետման իրավունքի փոխանցման հետ:

Երբ ապրանքները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը պետք է ճանաչվի որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

Ծառայությունների մատուցում

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ

գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Տոկոսներ

Տոկոսները ճանաչվում են, երբ՝

ա) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն.

բ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթների գումարը:

Տոկոսը ճանաչվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսի մեթոդը:

4.15. Ծնորհներ

Ճանաչում

Ծնորհները ճանաչվում են, երբ կա հիմնավոր հավաստիացում, որ.

ա) Ընկերությունը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները, և

բ) շնորհները ստացվելու են:

Ներկայացում

Ծնորհները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են՝ որպես հետաձգված եկամուտ:

Հաշվառում

Ծնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ Ընկերությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները:

Ծնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է Ընկերությանը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Վերադարձում

Ծնորհը, որը դառնում է վերադարձման ենթակա, հաշվառվում է որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն: Ծնորհի վերադարձումը առաջին հերթին կատարվում է տվյալ շնորհի գծով չամորտիզացված հետաձգված կրեդիտային մնացորդի հաշվին: Այնքանով, որքանով վերադարձումը գերազանցում է այդպիսի հետաձգված կրեդիտային մնացորդը, կամ երբ հետաձգված կրեդիտային մնացորդ գոյություն չունի, վերադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

4.16. Փոխառության ծախսումներ

Ճանաչում

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն կապված են որակավորվող ակտիվի ձեռք բերման, կառուցման կամ արտադրության հետ, կապիտալացվում են որպես տվյալ ակտիվին վերագրվող ծախսումների (ինքնարժեքի) մի մաս: Մնացած այլ դեպքերում փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվում (հաշվեկրվում) են:

Կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումներ

Այնքանով, որքանով Ընկերությունը միջոցները բացառապես փոխ է առնում որակավորվող ակտիվ ձեռք բերելու նպատակով, փոխառության ծախսումների գումարը, որը ենթակա է այդ ակտիվի վրա

կապիտալացման, Ընկերությունը որոշում է որպես փոխառության փաստացի ծախսումներ, որոնք առաջանում են այդ փոխառությունից տվյալ ժամանակաշրջանում՝ հանած այդ փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումից ստացվող ցանկացած եկամուտ:

Այնքանով, որքանով Ընկերությունը միջոցները փոխ է առնում ընդհանուր նպատակներով և օգտագործում է որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման (կառուցման, արտադրության) նպատակով, Ընկերությունը կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումների գումարը որոշում է՝ այդ ակտիվի գծով ծախսերի նկատմամբ կիրառելով կապիտալացման դրույքը: Կապիտալացման դրույքը տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերության չմարված փոխառություններին վերաբերող փոխառության ծախսումների միջին կշռված մեծությունն է, բացառությամբ այն փոխառությունների, որոնք բացառապես կատարվել են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերման (կառուցման, արտադրության) նպատակով: Մի ժամանակաշրջանում կապիտալացված փոխառության ծախսումների գումարը չպետք է գերազանցի այդ ժամանակաշրջանում կատարված փոխառության ծախսումներին:

Կապիտալացման մեկնարկը

Ընկերությունը սկսում է փոխառության ծախսումների կապիտալացումը՝ որպես որակավորվող ակտիվի արժեքի մաս, մեկնարկի ամսաթվին: Կապիտալացման համար մեկնարկի ամսաթիվը այն ամսաթիվն է, երբ Ընկերությունը առաջին անգամ բավարարում է հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) ակտիվի համար կատարում է ծախսեր.

բ) կատարում է փոխառության ծախսումներ. և

գ) ձեռնարկում է այն աշխատանքները, որոնք անհրաժեշտ են՝ ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար:

Կապիտալացման դադարեցումը

Ընկերությունը դադարեցնում է փոխառության ծախսումների կապիտալացումը, երբ որակավորվող ակտիվը օգտագործման կամ վաճառքի նախատեսված վիճակի բերելու համար անհրաժեշտ աշխատանքներն ըստ էության կատարված են:

Երբ Ընկերությունը որակավորվող ակտիվի կառուցումն ավարտում է մաս-մաս, և յուրաքանչյուր մաս պատրաստ է օգտագործման, երբ այլ մասերում կառուցումը դեռևս շարունակվում է, փոխառության ծախսումների կապիտալացումը այդ մասի համար դադարեցնում է, երբ այդ մասն իր նախատեսված օգտագործման կամ վաճառքի նպատակով պատրաստելու համար անհրաժեշտ բոլոր աշխատանքներն ըստ էության ավարտված են:

4.17. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ

Ֆունկցիոնալ արժույթ

Ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ստորև նշված գործոնները՝

ա) արժույթը՝

-որը հիմնականում ազդում է ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գների վրա (հաճախ այն արժույթը, որով իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները սահմանվում և հաշվարկները կատարվում են). և

-այն երկրի արժույթը, որի մրցակցային գործոններն ու կանոններն են հիմնականում որոշում իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները.

բ) արժույթ, որը հիմնականում ազդում է ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ աշխատուժի, նյութական և այլ ծախսումների վրա (նշվածը հաճախ այն արժույթն է, որով նման ծախսումները սահմանվում և կատարվում են):

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է:

Սկզբնական ճանաչում

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփոթ փոխանակման փոխարժեքը:

Որպես սփոթ փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժութային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝

	31.12.2020	31.12.2019
	ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ
1 ԱՄՆ դոլար	522.59	479.70
1 Եվրո	641.11	537.26
1 Ռուսական ռուբլի	7.02	7.77

Հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ տեղեկատվության ներկայացում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

գ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչումը

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

4.18. Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Ընկերությունը կիրառում է 18% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն գեղջվում (դիսկոնտավորվում):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Ընկերությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

(ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում.

(բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընկերությունը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հոդվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

Հաշվանցում

Ընկերությունը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և՛

բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ընկերությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու հետաձգված հարկային ակտիվները հարկային պարտավորությունների դիմաց, և՛

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝

I. նույն հարկատուից (հարկվող միավորից), կամ՝

II. տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվները գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ՝ յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

4.19. Սխալներ

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց (բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը) դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

4.20. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

4.21. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Ընկերությունը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը՝

ա) պահանջվում է որևէ ՖՀՄՄ-ով, կամ

բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ոեւլանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:

Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ զնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին: Այնուամենայնիվ, ճշգրտումը կարող է վերագրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի (օրինակ՝ մեկ այլ ՖՀՄՄ-ի պահանջները բավարարելու նպատակով):

Երբ Ընկերության համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

4.22. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ընկերությունը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերությունը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Ընկերությունը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

5. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական ազդեցությունները

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:

Անընդհատության սկզբունք. Ղեկավարությունը պատրաստել է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները անընդհատության սկզբունքի հիման վրա: Ղեկավարության այս դատողությունները հիմնված են Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ընթացիկ պլանների, գործառնությունների շահութաբերության և ֆինանսական ռեսուրսների մատչելիության, ինչպես նաև

Ընկերության ապագա գործունեության նկատմամբ մակրոտնտեսական վերջին փոփոխությունների ազդեցության վերլուծության հիման վրա:

Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքների սկզբնական ճանաչում. Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը ունենում է գործարքներ իր կապակցված կողմերի հետ: ՖՀՄՍ 9 պահանջում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչում՝ հիմնվելով իրենց իրական արժեքների վրա: Դատողությունը կիրառվում է որոշելու, թե արդյոք գործարքները գնահատվում են շուկայական կամ ոչ շուկայական տոկոսադրույքներով, երբ առկա չէ ակտիվ շուկա նման գործարքների համար: Դատողության համար հիմք է հանդիսանում չկապակցված կողմերի հետ նման տեսակի գործարքների գնահատումը և արդյունավետ տոկոսադրույքի վերլուծությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը. Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը կարևոր գնահատում է, որը իրականացվում է մեթոդաբանության, մոդելների և բազային տվյալների օգտագործմամբ: Հետևյալ բաղադրիչները զգալի ազդեցություն ունեն պարտքային կորուստների գնահատված պահուստի վրա՝ դեֆոլտի որոշումը, պարտքային ռիսկի էական աճը, դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի ենթարկվածությունը ռիսկին և դեֆոլտի դեպքում կորստի գումարը: Ինչպես նաև մակրոտնտեսական սցենարների մոդելները:

Պարտքային ռիսկի էական աճ. Պարտքային ռիսկի էական աճի փաստման համար Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի ժամկետի ընթացքում դեֆոլտի սկսվելու ռիսկը համեմատում է սկզբնական ճանաչման ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի սկսվելու ռիսկի հետ: Գնահատման գործընթացը դիտարկում է պարտքային ռիսկի հարաբերական աճը, այլ ոչ թե հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկի կոնկրետ մակարդակը:

6. Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ-ների կիրառումը

6.1 Կիրառված՝ նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ-ներ, որոնք էական ազդեցություն չեն ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններին վրա

Ստորև ներկայացված նոր ստանդարտները և ստանդարտների փոփոխությունները գործում են 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, սակայն Ընկերության կողմից չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Ընկերության ղեկավարության գնահատմամբ հետևյալ փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունեցել իր ֆինանսական վիճակի կամ գործունեության վրա:

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» (փոփոխվել է 2014թ. հուլիսին, ուժի մեջ է 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար).

Նոր ստանդարտի հիմնական բնութագրումներն են.

- Պահանջվում է, որ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվեն երեք չափման կատեգորիաներով. հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող, հետագայում իրական արժեքով՝ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և հետագայում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:
- Պարտքային գործիքների դասակարգումը պայմանավորված է ֆինանսական ակտիվների կառավարման կազմակերպության բիզնես մոդելով, և արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումներ (ՄՄԳՏՎ): Եթե պարտքային գործիքը պահվում է հավաքագրման համար, այն կարող է հաշվառվել ամորտիզացված արժեքով, եթե այն նաև համապատասխանում է ՄՄԳՏՎ պահանջին: Այն պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են ՄՄԳՏՎ պահանջին և հաշվառվում են այնպիսի պորտֆելում, որտեղ ընկերությունը և՛ պահում է ակտիվները դրամական հոսքերի հավաքման համար և՛ վաճառում է ակտիվները, կարող են դասակարգվել իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով: Ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն պարունակում

այնպիսի դրամական հոսքեր, որոնք ՄՄԳՏՎ են, պետք է չափվեն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով (օրինակ՝ ածանցյալ գործիքներ): Պարունակվող ածանցյալ գործիքներն այլևս չեն առանձնանում ֆինանսական ակտիվներից, բայց կներառվեն ՄՄԳՏՎ պայմանը գնահատելիս:

- Ներդրումները բաժնային գործիքներում միշտ չափվում են իրական արժեքով: Այնուամենայնիվ, դեկավարությունը կարող է կատարել անդառնալի ընտրություն՝ ներկայացնելու առևտրային նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Եթե բաժնային գործիքը պահվում է առևտրային նպատակով, իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացվում են շահույթում կամ վնասում:
- ՀՀՄՍ 39-ի ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման վերաբերյալ պահանջների մեծ մասն անփոփոխ տեղափոխվել են ՖՀՄՍ 9-ը: Առանցքային փոփոխությունն այն է, որ կազմակերպությունը պետք է իրական արժեքով՝ շահույթ վնասի միջոցով չափվող նախորոշված ֆինանսական պարտավորությունների գծով սեփական վարկային ռիսկի փոփոխությունների ազդեցությունը ներկայացնի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում:
- ՖՀՄՍ 9-ը ներկայացնում է արժեզրկման կորուստների ճանաչման նոր՝ ակնկալվող վարկային վնասների մոդելը: Գոյություն ունի եռաստիճան մոտեցում, որը հիմնված է սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվների վարկային ռիսկի փոփոխության վրա: Գործնականում, նոր կանոնները նշանակում են, որ կազմակերպությունները պետք է անմիջապես գրանցեն կորուստը, որը հավասար է հաջորդ 12 ամիսներում ակնկալվող վարկային վնասին, այն ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որոնք չեն հանդիսանում արժեզրկված (կամ ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասներ դեբիտորական պարտքերի համար): Երբ առկա է վարկային ռիսկերի էական աճ, արժեզրկումը հաշվվում է՝ օգտագործելով ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասները, հետագա 12 ամիսներում ակնկալվող վարկային վնասներն օգտագործելու փոխարեն: Այս մոդելը ներառում է գործառնական պարզեցումներ վարձակալության և դեբիտորական պարտքերի համար:

Փոփոխվել են հեջավորման հաշվառման պահանջները՝ հաշվապահական հաշվառման և ռիսկերի կառավարման միջև առավել սերտ կապ ստեղծելու համար: Ստանդարտը կազմակերպություններին տալիս է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության հնարավորություն՝ կիրառել հեջավորման հաշվառման պահանջները համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի և շարունակել կիրառել ՀՀՄՍ 39-ը բոլոր հեջերի նկատմամբ, քանի որ ներկայումս ստանդարտը չի անդրադառնում մակրոհեջավորմանը:

ՖՀՄՍ 15, Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ (Նրապարակվել է 2014թ. մայիսի 28-ին և ուժի մեջ է 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար). Ըստ նոր ստանդարտի ներկայացրած հիմնական սկզբունքի՝ հասույթը պետք է ճանաչվի գործարքի գնով, հաճախորդին ապրանքների կամ ծառայությունների փոխանցման պահին: Կապակցված ապրանքները կամ ծառայությունները, որոնք տարբերվում են միմյանցից, պետք է ճանաչվեն առանձին, և պայմանագրի գնի համար կիրառվող գեղչերը կամ նվազեցումները պետք է բաշխվեն ըստ առանձին տարրերի: Եթե հատուցումն ինչ-որ պատճառով տարբերվում է, ապա ճանաչումը պետք է լինի նվազագույն գումարներով, եթե դրանք չեն պարունակում հակադարձման էական ռիսկ: Ծախսերը, որոնք կապված են հաճախորդների հետ պայմանագրերի ապահովման հետ, պետք է կապիտալացվեն և ամորտիզացվեն այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում սպառվում են պայմանագրի օգուտները:

Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 15-ում, Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ (հրապարակվել են 2016թ. ապրիլի 12-ին և ուժի մեջ են 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար)։ Փոփոխությունները չեն փոխում ստանդարտի հիմնական սկզբունքները, սակայն պարզաբանում են ինչպես կիրառել այդ սկզբունքները։

Փոփոխությունները պարզաբանում են, թե ինչպես որոշել կատարման պարտավորությունը (խոստումը՝ հաճախորդին փոխանցել ապրանքը կամ ծառայությունը) պայմանագրում, ինչպես որոշել, արդյոք ընկերությունը պրինցիպալ է (ապրանքների կամ ծառայությունների մատակարար), թե գործակալ (պատասխանատու է ապրանքների կամ ծառայությունների մատակարարման կազմակերպման համար), և ինչպես որոշել լիցենզիայի տրամադրման հասույթը պետք է ճանաչվի որոշակի պահի, թե՛ ժամանակահատվածում։

- Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 2-ում, Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (հրապարակվել են 2016թ. հունիսի 20-ին և ուժի մեջ են 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար)։
- ՖՀՄՄ 9-ի Ֆինանսական գործիքներ և ՖՀՄՄ 4-ի Ապահովագրության պայմանագրեր համատեղ կիրառումը։ Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 4-ում (հրապարակվել են 2016թ. սեպտեմբերի 12-ին և ուժի մեջ են, կախված մոտեցումից, 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար այն կազմակերպությունների համար, որոնք ընտրել են ժամանակավոր հետաձգման մոտեցումը, կամ երբ ընկերությունն առաջին անգամ կիրառում է ՖՀՄՄ 9-ն այն ընկերությունների համար, որոնք ընտրել են վերադրման մոտեցումը)։
- 2014 - 2016թթ. շրջանի ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարելավումներ - Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 1-ում և ՀՀՄՄ 28-ում (հրապարակվել են 2016թ. դեկտեմբերի 8-ին, ուժի մեջ են 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար)։
- ՖՀՄՄԿ 22 «Արտարժույթով գործարքներ և կանխավճարներ» (հրապարակվել է 2016թ. դեկտեմբերի 8-ին և ուժի մեջ է 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար)։

Ներդրումային գույքի փոխանցումներ. Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 40-ում (հրապարակվել են 2016թ. դեկտեմբերի 8-ին, ուժի մեջ են 2018թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար)։

7. Դեռևս չկիրառվող նոր և փոփոխված ՖՀՄՄ-ները

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ չէին գործում 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս։ Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն ունենան Հնկերության ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա։ Հնկերությունը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները ուժի մեջ մտնելու օրվանից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար։

ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» (հրապարակվել է 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է 2021թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար)։
ՖՀՄՄ 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՄ 4-ին, որը թույլ է տալիս ընկերություններին շարունակել օգտագործել ապահովագրության պայմանագրերի հաշվառման առկա պրակտիկան, որի արդյունքում ներդրողներին դժվար էր համեմատել և հակադրել մնացած ցուցանիշներով նմանատիպ ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական արդյունքները։ ՖՀՄՄ 17-ը հանդիսանում է միասնական սկզբունքների վրա հիմնված ստանդարտ՝ արտացոլելու ապահովագրության պայմանագրերի բոլոր տեսակներն, այդ թվում՝ ապահովագրողի վերաապահովագրման պայմանագրերը։ Սույն ստանդարտը սահմանում է ապահովագրության պայմանագրերի խմբերի ճանաչում և չափում ըստ (i) ռիսկի գործոնով ճշգրտված ապագա դրամական հոսքերի ընթացիկ արժեքի (պայմանագրերի կատարման գծով դրամական հոսքեր),

որը հաշվի է առնում պայմանագրերի կատարման գծով դրամական հոսքերի վերաբերյալ առկա ամբողջ տեղեկատվությունը, որն իր հերթին համապատասխանում է շուկայական դիտելի տեղեկատվությանը, գումարած (եթե սույն արժեքն իրենից ներկայացնում է ակտիվ) կամ հանած (եթե սույն արժեքն իրենից ներկայացնում է պարտավորություն) (ii) պայմանագրերի խմբում չկրած շահույթի գումարը (պայմանագրով սահմանված ծառայության մարժա):

Ապահովագրողները պետք է ճանաչեն ապահովագրության պայմանագրերի խմբից շահույթն այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում նրանք տրամադրում են ապահովագրական ծածկույթ, ինչպես նաև այն ժամանակ, երբ նրանք ազատվում են ոլիսկից: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում կամ դառնում է վնասաբեր, կազմակերպությունը պետք է անմիջապես ճանաչի վնասը: Նոր ստանդարտն էական ազդեցություն չի ունենա Ընկերության հաշվետվությունների վրա:

8. Հիմնական միջոցներ

Միջոցներ / վերագնահատված արժեք	Մեքենաներ և սարքավորումներ		Փոխանցող հարմարանքներ		Տեղեկատվական համակարգեր		Մյուս միջոցներ		Հոդվածներ	
	Շենքեր	Կառուցվածքներ	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Մյուս միջոցներ	Մյուս միջոցներ	Հոդվածներ	Մյուս միջոցներ	Հոդվածներ
31 դեկտեմբեր 2018թ.	10,403,840	40,576	3,941	542,710	15,379	18,822	99,206	1,742,442	12,866,916	
Ավելացում	-	-	-	-	-	76	1,369	-	1,445	
Նվազեցում	(667)	-	(44)	(6,955)	(4)	(327)	(665)	-	(8,662)	
31 դեկտեմբեր 2019թ.	10,403,173	40,576	3,897	535,755	15,375	18,571	99,910	1,742,442	12,859,699	
Ավելացում	-	-	-	-	-	639	1,535	-	2,174	
Նվազեցում	-	-	-	(15,685)	-	(155)	(289)	(94,655)	(110,784)	
Վեազնահատումից +աճ, -նվազում	-	-	-	-	-	-	-	(28,513)	(28,513)	
Վերադասակարգում	(8,982)	-	-	8,982	-	-	-	-	-	
31 դեկտեմբեր 2020թ.	10,394,191	40,576	3,897	529,052	15,375	19,055	101,156	1,619,274	12,722,576	
Կուտակված մաշվածություն										
31 դեկտեմբեր 2018թ.	546,618	11,693	389	306,756	5,905	11,338	38,171	-	920,870	
Տարեկան մաշվածություն	147,534	1,892	22	4,376	1,061	1,166	9,473	-	165,524	
Նվազեցում	-	-	-	(24)	-	(327)	(235)	-	(586)	
31 դեկտեմբեր 2019թ.	694,152	13,585	411	311,108	6,966	12,177	47,409	-	1,085,808	
Տարեկան մաշվածություն	299,462	1,892	-	3,362	410	1,021	8,974	-	315,121	
Նվազեցում	(30)	-	-	(2,487)	-	(90)	(195)	-	(2,802)	
Վերադասակարգում	(649)	-	-	649	-	-	-	-	-	
31 դեկտեմբեր 2020թ.	992,935	15,477	411	312,632	7,376	13,108	56,188	-	1,398,127	
Հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբեր 2019թ.	9,709,021	26,991	3,486	224,647	8,409	6,394	52,501	1,742,442	11,773,891	
31 դեկտեմբեր 2020թ.	9,401,256	25,099	3,486	216,420	7,999	5,947	44,968	1,619,274	11,324,449	

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ չեն եղել են:

Գրավադրում

Հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

Այլ

Դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող, սակայն լրիվ մաշված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը 31.12.2020թ.-ին կազմում է 223,583 հազար դրամ:

Հիմնական միջոցների ձեռք բերման պայմանագրային հանձնառություններ չկան:

8.1 Վերագնահատում

Կազմակերպության հիմնական միջոցների բոլոր խմբերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Վերջին ամբողջական վերագնահատումը կատարվել է 2013 թվականի դեկտեմբերի 3-ին «Տիտան-Օպտիմում» ՍՊ Ընկերության որակավորված գնահատողների կողմից և տրվել են համապատասխան մասնագիտական եզրակացություններ:

«Տիտան-Օպտիմում» ՍՊ Ընկերության որակավորված գնահատողների կողմից 12.12.2020 թվականին կատարվել են հողի մասնակի գնահատումներ վերջիններիս օտարման նպատակով, մասնավորապես՝ Րաֆֆու 111/35, Րաֆֆու 111/47 և Գ. Շերամի փողոց 84/10 հասցեներում, որի արդյունքում տրվել են համապատասխան մասնագիտական եզրակացություններ:

Հաշվետու տարում ընկերությունը վերանայել է հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճի մեծությունը հաշվի առնելով.

- ա) հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքի առկա մեծությունը և վերագնահատումից արժեքի աճի հարաբերակցությունը;
- բ) հիմնական միջոցների հարկային բազայի մեծությունը:

9. Հետաձգված հարկային ակտիվ

Հետաձգված հարկային ակտիվի շարժը ներկայացված է ստորև՝

<i>՝000 դրամ</i>	<i>31.12.2020թ</i>	<i>31.12.2019թ</i>
Տարեսկզբի մնացորդ	4,960	4,400
Համապարփակ ֆինանսական հաշվետվությունում ճանաչված փոխհատուցում (հատուցումներ աշխատակիցներին)	(857)	560
Տարեվերջի մնացորդ	4,103	4,960

10. Պաշարներ

<i>՝000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2020թ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2019թ</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	54,401	60,117
• Հումք, նյութեր	39,408	43,332
• պահեստամասեր	-	21
• վառելանյութ	868	1,029
• անավարտ արտադրանք	-	15
• Պատրաստ արտադրանք	13,143	12,822
• այլ	982	2,898

2020թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերության պաշարները գրավադրված չեն :

11. Առևտրական դեբիտորական պարտքեր
 '000 դրամ

	<i>Մնացորդ</i> <i>31.12.2020թ.</i>	<i>Մնացորդ</i> <i>31.12.2019թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	43,736	36,689
• ապրանքների, արտադրանքի վաճառքից	3,925	2,741
• ծառայությունների մատուցումից	2,424	2,058
• վարձակալությունից	34,524	31,169
• տրված կանխավճարներ	277	63
• աշխատավարձի գծով կանխավճար	2,558	658
• այլ	28	-

12. Դրամական միջոցներ

'000 դրամ

	<i>Մնացորդ</i> <i>31.12.2020թ.</i>	<i>Մնացորդ</i> <i>31.12.2019թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	195,983	15,267
• կանխիկ միջոցներ	407	222
• բանկային հաշիվներ	154,106	15,045
• ավանդային բանկային հաշիվներ	41,470	-

Դրամական միջոցների գծով սահմանափակումներ չկան:

Ընկերությունը 24.06.2020թ. «Արարատբանկ» ԲԲ ընկերությունում ներդրել է 40,000 հազ. դրամ ավանդային գումար՝ տարեկան 9% տոկոսադրույքով: Ավանդի մարման ժամկետ է սահմանված 24.06.2023 թվականը:

13. Սեփական կապիտալ

Սեփական կապիտալը (զուտ ակտիվները) ձևավորված է կանոնադրական կապիտալից (թողարկված և տեղաբաշխված (վճարված) կապիտալ), չբաշխված շահույթից (վնասից)՝ ներառյալ հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) ֆինանսական արդյունքը և ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճից:

Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 753,740 հազար դրամ /մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10 հազար ՀՀ դրամ/: Ընկերության բոլոր բաժնեմասերը վճարված են և պատկանում են Ռուսաստանի Դաշնությանը ի դեմս Պետական ունեցվածքի կառավարման Դաշնային գործակալության:

'000 դրամ

	<i>Բաժնեմասերի</i> <i>քանակը</i> <i>31.12.2020թ.</i>	<i>Բաժնեմասերի</i> <i>քանակը</i> <i>31.12.2019թ.</i>
ՌԴ՝ ի դեմս Պետական ունեցվածքի կառավարման Դաշնային գործակալություն	75,374	75,374

14. Փոխառություններ

'000 դրամ

	<i>Մնացորդ</i> <i>31.12.2020թ.</i>	<i>Մնացորդ</i> <i>31.12.2019թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	510,042	688,322
• երկարաժամկետ, որից՝ <i>կապակցված կողմերի գծով</i>		679,151

• կարճաժամկետ, որից <i>կապակցված կողմերի գծով</i>	510,042	9,171
		-

Ընկերության և Քվանտ ԲԲԸ-ի (այսուհետև՝ փոխատու) միջև 11 փետրվար 2010թ-ին կնքվել է փոխառություն տրամադրելու պայմանագիր, համաձայն որի փոխատուն 1,960,207 ռուսական ռուբլի փոխառություն է տրամադրել ՌԱՕ ՄԱՐՍ ՓԲԸ-ին : Պայմանագիրը գործում է մինչև 31 դեկտեմբեր 2010թ-ը՝ տարեկան 14% վճարելու պայմանով, որի մայր գումարն ամբողջությամբ մարվել է, իսկ հաշվեգրված տոկոսները 1,180,280 ռուսական ռուբլու չափով համաձայնագրի համաձայն մարվել են 2020թ-ին:

Ընկերության և ՄՏՍ Հայաստան ՓԲԸ-ի (այսուհետև՝ փոխատու) միջև 26 դեկտեմբեր 2016թ-ին կնքվել է փոխառություն տրամադրելու պայմանագիր, համաձայն որի փոխատուն 1,269,506 ԱՄՆ դոլար փոխառություն է տրամադրել ՌԱՕ ՄԱՐՍ ՓԲԸ-ին : Պայմանագիրը գործում է մինչև 31 դեկտեմբեր 2021թ-ը՝ տարեկան 2% վճարելու պայմանով:

Ընկերության և Սիտրոնիկա Արմենիա ՓԲԸ-ի (այսուհետև՝ փոխատու) միջև 26 սեպտեմբեր 2019թ-ին կնքվել է փոխառություն տրամադրելու պայմանագիր, համաձայն որի փոխատուն 5,000,000 Ռուսական ռուբլու փոխառություն է տրամադրել ՌԱՕ ՄԱՐՍ ՓԲԸ-ին : Պայմանագիրը գործում է մինչև 31 օգոստոս 2029թ-ը՝ տարեկան 7,25% վճարելու պայմանով:

Հաշվետու ամսաթվին հաջորդող տասներկու ամիսների ընթացքում Ընկերությունը հնարավոր է կատարի փոխառությունների չայլանավորված մարումներ՝ ելնելով գործառնական անհրաժեշտությունից:

Փոխառությունների գծով հնարավոր չէ կատարել սպասվող դրամական հոսքերի արժանահավատ կանխատեսում, ուստի նման փոխառությունները չեն զեղչվում :

15. Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների շարժը ներկայացված է ստորև՝

<i>‘000 դրամ</i>	<i>31.12.2020թ</i>	<i>31.12.2019թ</i>
Տարեսկզբի մնացորդ	<u>2,334,397</u>	<u>2,366,786</u>
Սեփական կապիտալում ճանաչված հարկ (ՀՄ-ների վերագնահատումից առաջացած հարկվող ժամանակավոր տարբերություն)	(310,159)	(32,389)
Տարեվերջի մնացորդ	<u>2,024,238</u>	<u>2,334,397</u>

16. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2020թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2019թ.</i>
Ընդամենը, այդ թվում՝	<u>208,554</u>	<u>58,657</u>
• ծառայությունների ձեռքբերումից	8,337	5,106
• ստացված կանխավճարներ	158,760	12,828
• աշխատավարձի գծով պարտավորություն	18,665	15,923
• չվճարված արձակուրդի գծով պահուստ	22,792	24,800

17. Այլ հարկեր և պարտադիր վճարներ

Միավորում	Մնացորդ 31.12.2020թ.		Մնացորդ 31.12.2019թ.	
	կանխավճար	պարտավորություն	կանխավճար	պարտավորություն
Ընդամենը, այդ թվում՝	-	65,103	-	12,157
• ԱԱՀ	-	26,132	-	3,773
• շահութահարկ	-	31,127	-	497
• եկամտային հարկ	-	4,255	-	4,094
• հողի հարկ	-	694	-	694
• գույքահարկ	-	2,766	-	2,966
• այլ	-	129	-	133

18. Վաճառքներ

Միավորում	2020թ.			2019թ.		
	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ
Ընդամենը, այդ թվում՝	407,839	(328,117)	114,221	406,968	(286,532)	120,436
• արտադրանքի վաճառքից	50,995	(129,055)	(78,060)	79,073	(152,530)	(73,457)
• ծառայությունների մատուցումից	356,844	(199,062)	134,002	327,895	(134,002)	193,893

19. Այլ եկամուտներ (ծախսեր)

Միավորում	2020	2019
	Այլ եկամուտներ (օգուտներ) ընդամենը, այդ թվում՝	2,364
• այլ պաշարների վաճառքից	191	-
• անհուսալի պարտքերի հակադարձումից եկամուտ	-	1,001
• արձակուրդների ռեզերվի հակադարձումից	2,008	-
• այլ եկամուտներ	165	215

Միավորում	2020	2019
	Այլ ծախսեր (վնասներ) ընդամենը, այդ թվում՝	(35,996)
• այլ պաշարների օտարումից ծախսեր	(171)	-
• այլ հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսեր	(17,815)	(2,561)
• չվճարված արձակուրդի պահուստի գծով ծախս	-	(2,800)
• դատական ծախսեր	(84)	-
• պակասորդների և փչացումից կորուստներ	(9,972)	-
• տույժեր և տուգանքներ	(12)	(2,072)
• արտարժույթի փոխանակման ծախսեր	(607)	-
• հիմնական միջոցների լուծարումից	(5,913)	-
• այլ	(1,422)	(876)

20. Իրացման ծախսեր

<i>'000 դրամ</i>	2020	2019
Իրացման ծախսեր, ընդամենը, այդ թվում՝	(1,920)	(1,916)
• ՀՄ մաշվածության ծախսեր	(1,449)	(1,498)
• մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	(471)	(418)

21. Վարչական ծախսեր

<i>'000 դրամ</i>	2020	2019
Վարչական ծախսեր, ընդամենը, այդ թվում՝	(163,887)	(157,544)
• հատուցումներ աշխատակիցներին	(96,529)	(93,198)
• հիմնական միջոցների մաշվածության, վերանորոգման ծախսեր	(21,768)	(18,938)
• գրասենյակային և հեռահաղորդակցության ծախսեր	(26,860)	(24,739)
• աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	(1,083)	(2,950)
• չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	(7,422)	(7,444)
• բանկային, ապահովագրության ծախսեր	(112)	(188)
• մեքենաների վարձակալություն և սպասարկում	(6,598)	(6,343)
• այլ	(3,515)	(3,744)

22. Այլ օգուտ (վնաս)

<i>'000 դրամ</i>	2020	2019
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս) ընդամենը, այդ թվում՝	75,182	9,147
• արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտ	5,524	10,213
• արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից ծախսեր	(40,194)	(3,721)
• հիմնական միջոցների օտարումից եկամուտներ	120,822	7,943
• հիմնական միջոցների օտարումից ծախսեր	(10,970)	(5,288)

23. Շահութահարկ

<i>'000 դրամ</i>	2020	2019
• շահույթ (վնասում) ճանաչված շահութահարկի գումար, այդ թվում՝	(39,846)	(19,548)
○ ընթացիկ հարկի գծով	(38,989)	(20,108)
○ հետաձգված հարկի գծով	(857)	560

'000 դրամ

Հարկի գործող միջին դրույքի և

հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում

	2020	2019
Հարկի կիրառվող դրույք	18%	20%
Շահույթը (վնաս) մինչև հարկումը	(53,840)	(50,644)
Չնվազեցվող ծախսեր/չհարկվող եկամուտներ	346,447	151,186
Հարկվող շահույթը (վնասը)	216,604	100,541
Ընթացիկ հարկ	38,989	20,108
Հարկի գործող միջին դրույքը	(72,42%)	(39.7%)

24. Հետաձգված հարկ

'000 դրամ	Ծանոթ.	31.12.2020		
		Հաշվեկշռա- յին արժեք	Հարկային բազա	(+) Հարկվող ժամանակվոր տարբերություն (-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն
Աշխատավարձի և այլ կարճ. հատուց-ի գծով պարտ-թյուն Ընդամենը		41,458	18,666	(22,792)
Հարկի դրույքը				18%
Հետաձգված հարկային ակտիվ				4,103

'000 դրամ	Ծանոթ.	31.12.2019		
		Հաշվեկշռա- յին արժեք	Հարկային բազա	(+) Հարկվող ժամանակվոր տարբերություն (-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն
Աշխատավարձի և այլ կարճ. հատուց-ի գծով պարտ-թյուն Ընդամենը		40,723	15,923	(24,800)
Հարկի դրույքը				20%
Հետաձգված հարկային ակտիվ				4,960

«Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը պայմանավորված է աշխատակիցների կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով պարտավորություններից:

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ և չօգտագործված հարկային գեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

25. Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակները և քաղաքականությունը

Ընկերության հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական նպատակն է Ընկերության գործառնությունների ֆինանսավորումը: Ընկերությունը ունի առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ, որոնք առաջանում են գործառնական գործունեության ընթացքում:

Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի: Ընկերության ղեկավարությունը վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը: Ընկերությունը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունը այդ ռիսկերին:

Պարտքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) հետ:

Վաճառքների գծով պարտքային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է հաշվապահության կողմից: Դեբիտորական պարտքերի գծով իրականացվում է կանոնավոր մոնիտորինգ: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է գնորդի համար արժեզրկման (անհավաքագրելիության) ստուգում՝ անհատական հիմունքով: Հաշվարկները սահմանվում են անցյալում փաստացի կրած վնասների հիման վրա: Պարտքերի համար ապահովություն չի պահանջվում: Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի ռիսկի համակենտրոնացումը գնահատվում է ցածր:

Իրացվելիության ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Ընկերությունը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը: Ընկերության նպատակն է պահպանել ֆինանսավորման շարունակականության և ճկունության միջև հավասարակշռությունը՝ բանկային վարկերի և ապառիկով պաշարների գնման պայմանագրերի օգտագործման միջոցով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հավասար են չգեղչված պայմանագրային վճարումներին, բացառությամբ ստացված անտոկոս փոխառությունների:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չգեղչված պայմանագրային վճարումների վրա:

	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը
31.12.2020թ.				
Փոխառություններ	-	510,042	-	510,042
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	-	8,337	-	8,337
Այլ պարտավորություններ	-	265,320	-	265,320
31.12.2019թ.				
Փոխառություններ	-	9,171	679,151	688,322
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	-	5,106	-	5,106
Այլ պարտավորություններ	-	65,708	-	65,708

Շուկայական ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ արժութային ռիսկ, տոկոսադրույթային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժութային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ռիսկին ենթարկվում է արտարժույթով վարկերը, գնումների գծով

կրեդիտորական պարտքերը: Արժույթները, որոնք հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկ, հետևյալն են՝ ԱՄՆ դոլար, Եվրո:

Ընկերությունը ունի արտարժույթով գնանշված հետևյալ ֆինանսական գործիքները.

Հոդված	RUR		USD		EUR	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Ընթացիկ ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ	2,804	183,140	170,451	200	0,94	0,94
Կանխավճար պաշարների և ծառայությունների համար	39,318	-	-	-	-	-
Տրված փոխառություններ	-	-	-	-	-	-
Ընթացիկ պարտավորություններ						
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,835,794	5,465,052	937,921	1,345,676	-	-
Զուտ հաշվեկշիռ	(2,793,672)	(5,281,911)	(767,470)	(1,345,476)	0,94	0,94

Աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի փոխարժեքի հնարավոր փոփոխության նկատմամբ զգայունությունը՝ այլ փոփոխականների հաստատուն լինելու դեպքում: Ընկերության նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխություններով: Այլ արժույթների փոփոխությունների նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը էական չէ:

	ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)	Ռուսական ռուբլի փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)
2020թ.	+5%/-5%	20,056(20,056)	+6%/-6%	1,177/(1,177)
2019թ.	+5%/-5%	32,544(32,544)	+6%/-6%	2,462/(2,462)

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Տոկոսադրույքի փոփոխությունները գլխավորապես ազդում են վարկերի վրա՝ փոփոխելով նրանց իրական արժեքը: Ստացված վարկերը ֆիքսված և փոփոխվող տոկոսադրույքով են:

Տոկոսադրույքների փոփոխությունների զգայունության վերլուծության շրջանակներում բազիսային միավորներում փոփոխությունների վերաբերյալ ենթադրությունները հիմնված են տվյալ պահին շուկայում դիտարկվող վիճակի հիման վրա, ինչը բնորոշում է նախորդ տարիների հետ համեմատած նշանակալի փոփոխականությունը:

Այլ գնային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժուրային ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավոր-

ված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

Սեփական կապիտալի կառավարում

Սեփական կապիտալի կառավարման հիմնական նպատակն է սեփական կապիտալի վարկունակության կայունության և ֆինանսական ցուցանիշների համապատասխան մակարդակի պահպանումն է՝ Ընկերության գործունեության աջակցության և մասնակիցների շահույթը մաքսիմալացնելու նպատակով:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների փոփոխություններին համապատասխան: Ընկերության սեփական կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ կարգավորելու նպատակով Ընկերությունը սահմանում է վճարվող շահաբաժինների գումարը:

26. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Կապակցված կողմերի փոխհարաբերությունների բնույթը

Անվանումը	Բնույթը
Գործընկեր՝	Միտրոնիկա Արմենիա /միևնույն անձի կողմից երկու կազմակերպությունների կառավարում/

Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ

000 դրամ	Առևտրական	Առևտրական	Ներդրում	Տրված վարձակալություն	Ստացված վարձակալություն	Շահաբաժին	Տրված փոխառություններ	Ստացված փոխառություններ	
	դեբիտորական և պարտքեր /Ստացված կանխավճարներ/	կրեդիտորական պարտքեր /Տրված կանխավճարներ/							
Մնացորդ 31.12.2019թ.	128	-	-	3,308	-	-	-	-	(33,293)
Ավելացում	1,219	-		46,421	-	-	-	-	(1,632)
Նվազեցում	1,143	-		46,169	-	-	-	-	15,018
Մնացորդ 31.12.2020թ.	204	-		3,560	-	-	-	-	(19,907)

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին (3 անձ) կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2020թ. կազմել է 43,415 հազար դրամ և 2019թ.՝ 45,576 հազար դրամ: Առանցքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

27. Պայմանականություններ

Բիզնես միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում է քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների փուլում: Չկան բիզնեսի և վերահսկողական այնպիսի զարգացած ենթակառուցվածքներ, ինչպիսիք կան ավելի հասուն շուկայական տնտեսություններում: Ավելին, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեությունը և վերջիններս ոչ միշտ են ճիշտ արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքը: Հետագա տնտեսական աճի հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է և տարածաշրջանային անկայունությունը: Աղքատության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ, ինչն ազդում է համընդհանուր գնողունակության և պահանջարկի վրա:

Ապահովագրություն

ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունը իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ):

Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատական հայցեր

2020թ.-ին Ընկերությունը գտնվում էր դատական գործընթացում «Լակուզեո Հայաստան» ՍՊ ընկերության հետ՝ պայմանավորված տարածքի վարձակալական վճարների հետ: Սույն հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ «Լակուզեո Հայաստան» ՍՊԸ-ի դեմ ներկայացված «ՌԱՕ ՄԱՐՍ» ՓԲԸ-ի հայցադիմումով քննվող քաղաքացիական գործով դատարանը անցել է պարզեցված վարույթով քննության և հրապարակելու է վճիռը 23.06.2021 թվականին:

28. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

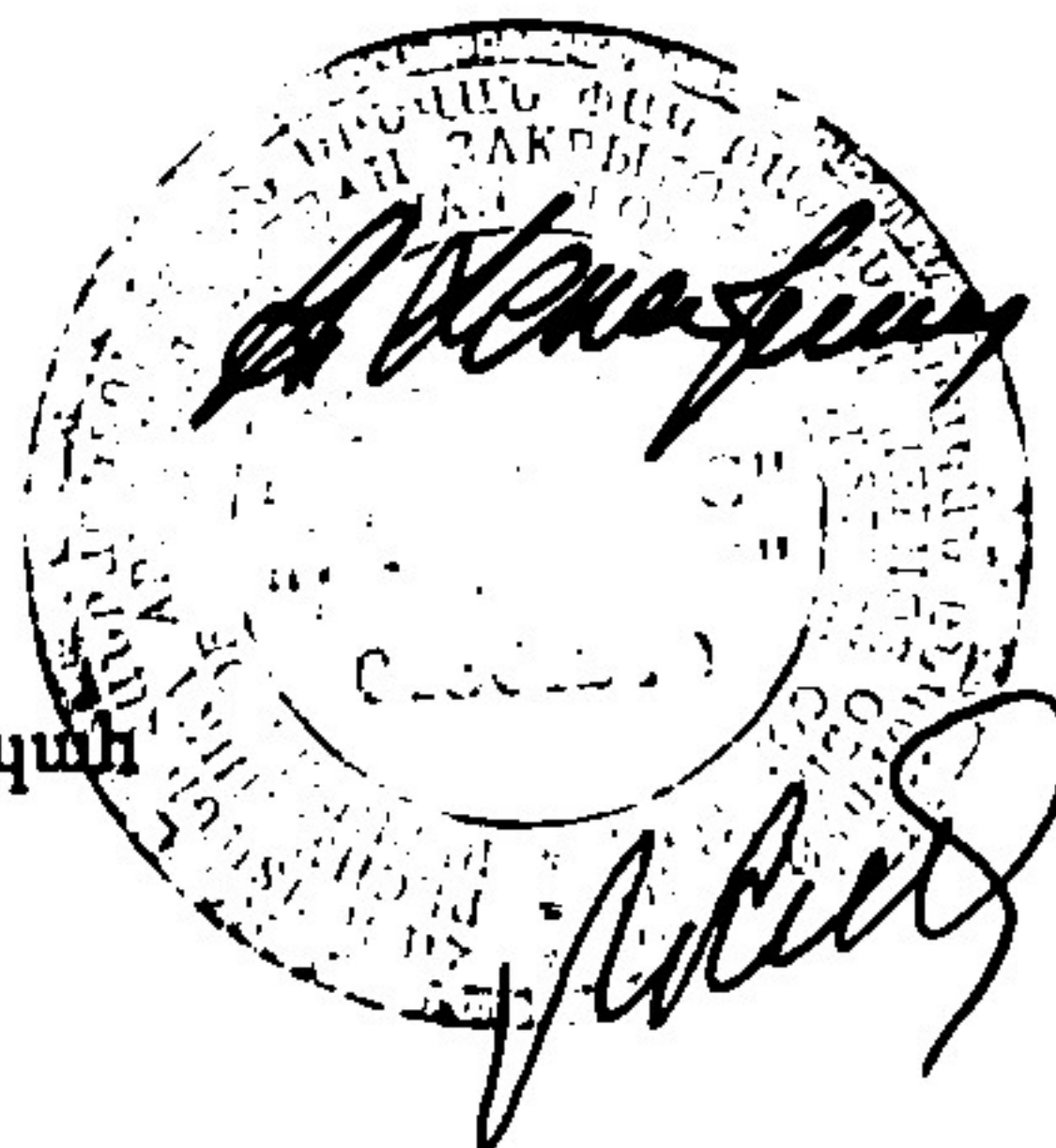
Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2020թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (20.04.2021թ.) ընկած ժամակահատվածում:

29. Ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են հրապարակման համար 2021թ. ապրիլի 20-ին՝ գլխավոր տնօրեն Արմեն Խաչատրյանի և գլխավոր հաշվապահ Սվետլանա Մանուչարյանի կողմից:

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Արմեն Խաչատրյան

Սվետլանա Մանուչարյան